

úrazu, a tím vzešlé škody úplné vědomosti už v prvních dnech po úrazu, iak správně rozpoznal soud první stolice, zvláště když podle spisů a v nich nepopřené tvrzení žalobce byl žalobce úraz utrpěvší teprve dne 28. srpna 1920 propuštěn z nemocničního ošetření, což sluší v tomto případě považovati za onen den, kdy mohl míti o rozsahu úrazu a tím také své škody úplnou vědomost. Byla-li žaloba podána dne 10. února 1921, stalo se to v době, kdy ještě nebyla promlčena a není potřebí obírat se dalšími vývody dovolacími po této stránce.

Naproti tomu jest opodstatněn dle čís. 4 Šu 503 c. ř. s. žalobcem uplatněný důvod dovolací, neboť se v otázce spoluviny na úrazu nedostalo sporné věci u odvolacího soudu správného rozsouzení právního. Byť i § 20 uličního řádu platného v den úrazu, o který jde, pro poliční obvod pražský (vydaný dne 31. ledna 1908) nařizoval, aby, vkročí-li kdo do jízdní dráhy, dal sám pozor na přijíždějící vozy a rychle se jím vyhnul, přece jenom nesmí býti přehlíženo, že jízdní řády jsou vydány proto, aby upravovaly uliční provoz. Nemůže býti požadováno na chodci, aby vstoupí-li třeba i na zvláště oživené křižovatce do jízdní dráhy, předpokládal, že vozidla, jichž zvláštní nebezpečnost zákon sám uznává, nejezdí podle předpisu uličního řádu, že, jak odvolací soud zjistil o autu žalovaného, jedou proti předpisům uličního řádu pražského po nesprávné straně ulice, že řidič nedává výstražného znamení, a ač zajiždí na křižovatku ulic, jede větší rychlostí než 6 km za hodinu, kteroužto rychlost připouští na pražských křižovatkách uliční řád jako nejvyšší rychlost, tedy aby chodec předpokládal, že se provoz na křižovatce neřídí vůbec uličním řádem a dle toho předpokladu svou, jemu §em 20 shora cit. uličního řádu uloženou pozornost zařizoval. Není vůbec nedbalostí, když chodec do jízdní dráhy vstoupivší obrátí zřetel jenom na platné předpisy jízdního řádu. To všecko tím spíše platí u žalobce, jedenáctiletého hochy venkovského, u něhož nelze dobře předpokládati, že by byl obeznámen s jízdním řádem pražským, na němž proto nelze požadovati více opatrnosti, nežli na osobě dospělé s jízdním řádem pražským obeznámené. Odvolací soud žalobci s hlediska Šu 1297 obč. zák. ukládá příliš těžké břímě velkoměstské pozornosti, ač takový chlapec má zvýšený nárok na přesné zachování jízdního řádu už ze zákona nebezpečným vozidlem žalovaného. Plyne z toho všeho, uváží-li se, že se žalobce podle zjištění soudu první stolice, jež si arci odvolací soud osvojil nesprávně, rozhlédl sice směrem ku Praze, ale nikoli ku výstavišti, že žalobce na svém úrazu nemá žádné viny a že na škodlivé události jest vinno jediné jednání žalovaného. Bylo-li vedle toho zjištěno, že se žalovaný, řídě auto, provinil proti předpisům jízdního řádu, majícím zabrániti všem a tedy i nahodilým úrazům, bylo by i použití Šu 1311 obč. zák. odůvodněno, podle kterého by žalovaný ručil i za nahodilé a nezaviněné úrazy, k nimž by určitě nedošlo, kdyby se byl choval přesně dle jízdního řádu.

Čís. 2608.

Smlouva, již se ženich zavázal, vzíti nevěstu po sňatku za peněžitý přínos k zaplacení dluhů do spoluvlastnictví nemovitosti, jest předběžnou smlouvou svatební.

Formy, předepsané zákonem pro smlouvu hotovou, vyžádá se i pro smlouvu předchozí.

(Rozh. ze dne 9. května 1923, Rv I 663/23.)

Dle tvrzení žalující manželky ujednali manželé před sňatkem v listopadu 1913, že žalovaný manžel postoupí žalobkyni polovici usedlosti s živým i mrtvým inventářem v tom stavu, v jakém byla usedlost v době sňatku, a že za tím účelem půjde hned po sňatku k notáři a dá sepsati notářský spis, který podepíše, za to, že žalobkyně svolila státi se jeho ženou a přinést mu věnem 11.000 K. V roce 1922 bylo manželství stran z viny manžela rozvedeno. Žaloba manželky, by manžel byl uznán povinným dáti sepsati a podepsati notářský spis o onom postupu a by svolil ku převodu vlastnického práva k polovici usedlosti na žalobkyni, byla procesním soudem první stolice zamítnuta. Důvody: Pokud jde o tvrzené výroky žalovaného před sňatkem, tedy před 25. listopadem 1913, vznikl by z nich právoplatný závazek jen tenkrát, kdyby byly smlouveny mezi stranami veškeré náležitosti budoucí postupní smlouvy ohledně polovice usedlosti žalovaného, tedy smlouvy svatební dle §u 1217 obč. zák., kterou právě po sňatku žalovaný žalobkyni postoupiti měl polovici své usedlosti (§ 936 obč. zák.). V tom směru žalobkyně tvrdí, že žalovaný se zavázal, že půjde ihned po svatbě k notáři, že dá zříditi notářský spis a jej podepíše. Za jakou cenu však žalovaný se zavázal žalobkyni polovici své usedlosti postoupiti, jaké závazky a jaká břemena žalobkyně měla převzít, žalobkyně výslovně netvrdí, o tom se ani slovem nezmiňuje, nýbrž uvádí jen všeobecně, že měla usedlost býti postoupena v tom knihovním stavu, v jakém byla v době sňatku. Na otázku žalovaného, čím přispěje na zaplacení dluhu, odpověděla žalobkyně, že přispěje 11.000 K. Toto jednání žalovaného, žalobkyni takto tvrzené, jež ona na vědomí vzala, nevyhovuje nikterak předpisům §u 936 obč. zák., dle kterého jednání ta posuzovati nutno. I kdyby za cenu postupní bylo považováno 11.000 K, jež žalobkyně slíbila věnem přinést, bylo přece nutno dle povahy smlouvy postupní, by knihovní dluhy, na postupované usedlosti vážnoucí, byly zevrubně a číselně mezi stranami probírány, poněvadž je žalobkyně měla převzít. Dále musela by žalobkyně splnění onoho tvrzeného závazku vymáhati na žalovaném do jednoho roku ode dne uzavření sňatku, poněvadž žalovaný, jak tvrdí žalobkyně, se zavázal, že ihned po sňatku půjde k notáři a notářský spis zříditi dá a jej podepíše. Poněvadž sňatek byl uzavřen 25. listopadu 1913, žaloba pak podána teprve 26. června 1922, jest zřejmo, že lhůta jednoroční v §u 936 obč. zák. ustanovená nebyla dodržena a proto nárok z tohoto tvrzeného jednání odvozovaný, kdyby byl býval vůbec vznikl, již dávno zanikl. Lhůtu jednoroční dle §u 936 obč. zák. nelze počítati ode dne rozvodu manželství stran, to jest ode dne 12. dubna 1922, poněvadž strany společné domácnosti do rozvodu nesdílely, nýbrž, jak nesporno, žalobkyně již na podzim roku 1915 společnou domácnost opustila, a poněvadž žalobkyně tvrdí, že žalovaný se zavázal, ihned po sňatku jíti k notáři. Nehledě k tomu všemu, co výše uvedeno o nedostatku zachování před-

pisu Šu 936 obč. zák., má soudní dvůr za to, že platnost a závaznost tvrzeného jednání mezi stranami před sňatkem vyžaduje formy notářského spisu, poněvadž jde o smlouvu postupní, kteráž jakožto smlouva svatební po sňatku mezi manžely uzavřena býti měla. Tato ku platnosti vyhledává dle Šu 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., formy notářského spisu a též formy pro smlouvu samu nařízené vyhledává i smlouva předběžná, by z ní právoplatný závazek vznikl. Žalobkyně tvrdí sice, že žalovaný sliboval a se zavázal hned po svatbě dáti sepsati notářský spis a jej podepsati, avšak tyto výroky žalovaného žalobkyni tvrzené musí býti dohromady posuzovány jako celek, a tu zřejmo, že předmětem onoho notářského spisu, jež žalovaný podepsati měl, jest postup polovice usedlosti žalovaného žalobkyni a rozhodným proto, zda podstatné náležitosti budoucí smlouvy postupní mezi spornými stranami před sňatkem byly smlouveny. Z těchto důvodů nemůže žalobkyně nárok žalobní opírat o výroky žalovaného před sňatkem, poněvadž z nich právoplatný a žalovatelný závazek pro žalovaného nevznikl, aby žalobkyni po sňatku polovici své usedlosti postoupil. Z výroků žalovaným pronesených dle tvrzení žalobkyně po uzavření sňatku, tedy po 25. listopadu 1913 nevznikl rovněž právoplatný závazek žalovaného žalobkyni tvrzený, poněvadž jde o smlouvu postupní mezi manžely, jež jako smlouva svatební dle Šu 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. vyhledává formy notářského spisu, ježto smlouvou touto upravují se majetkové poměry mezi manžely za trvání manželství a určuje se základ budoucího hospodaření mezi nimi. Odvolací soud rozsudek potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud nepochybil po stránce právního posouzení sporné věci vysloviv, že šlo mezi stranami o předběžnou smlouvu dle Šu 936 obč. zák. a že hlavní smlouvou měla býti smlouva, kterou podle slibu žalovaného, daného před i po sňatku, měla býti učiněna žalobkyně spoluvlastnicí nemovitostí žalovaného s tím, že strany hned po sňatku pujdou za tím účelem k notáři, a žalovaný dá sepsati notářský spis, který podepíše, kdežto žalobkyně se zavázala dáti mu postupně v různých lhůtách 11.000 K. Odvolací soud, maje tuto předběžnou smlouvu vyložiti, zcela správně dle Šu 914 obč. zák. vycházel o zjištěné smluvní vůle stran, že hlavní smlouvou měly býti s ohledem ku manželskému spojení upraveny majetkové poměry manželů za manželství (§ 1265 obč. zák. a dvorní dekret ze dne 25. června 1817, čís. 1340 sb. just. zák.). Nešlo o hotovou smlouvu trhovou, jak se snaží dovolatelka uplatniti, o tuto proto ne, poněvadž podle zjištění odvolacího soudu smluvní úmysl stran se k tomu neodnášel, nemá-li býti hleděno také k tomu, že trhová cena dle Šu 1053 obč. zák. nebyla smluvena určitelně, kdyžtě dle tvrzení samotné žalobkyně oněch 11.000 K, jež dovolatelka měla žalovanému postupně v různých lhůtách dáti, mělo býti příspěvkem na zaplacení dluhů. Předběžná smlouva jest za všech okolností předchůdcem hlavní smlouvy. Právě z toho důvodu musí býti

o ní použito předpisů o formálnosti smlouvy hlavní, tedy vyžaduje-li se ku platnosti svatební smlouvy dle §u 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. formy notářského spisu, je této formy ze zákona potřeba i ku předběžné smlouvě, jak i to odvolací soud správně vyslovil. Poněvadž sporná smlouva předběžná ve formě notářského spisu nebyla sdělena, dlužno o ní dle §u 883 obč. zák. a dle §u 1 zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. považovati, že je neplatná, žalobní nárok po právu nemůže se o ní opírat a proto už z tohoto důvodu právem bylo odvolacím soudem o žalobním nároku rozhodnuto zamítavě.

Čís. 2609.

Návrh žalobce na odstoupení spisů příslušnému soudu (§ 261 odstavec šestý c. ř. s.) jest neřípustným, vzal-li soud sám od sebe na přetřes otázku příslušnosti. Vznese-li nicméně žalobce návrh na odstoupení a soud mu vyhověl, má žalovaný právo stížnosti.

(Rozh. ze dne 9. května 1923, R II 123/23.)

Z e m s k ý s o u d v B r n ě prohlásil se sám od sebe věcně nepřislušným k řízení o žalobě, a odmítl žalobu, načež žalobce navrhl, by spisy byly postoupeny okresnímu soudu v I., kterémužto návrhu zemský soud vyhověl. R e k u r s n í s o u d zrušil usnesení ve výroku o odstoupení spisů. D ů v o d y: Co se týče výroku o postoupení spisů okresnímu soudu v I. po právoplatnosti usnesení, jest výrok ten počínaným, neboť jen, namítá-li žalovaný nepřislušnost, může žalobce navrhnouti, by soud pro případ, že by námitce bylo dáno místo, postoupil žalobu soudu, žalobcem uvedenému. Vyhoví-li soudce takovému návrhu a spojí-li usnesení o nepřislušnosti s výrokem o postoupení spisů soudu, žalobcem pojmenovanému, není ovšem proti takovému usnesení oprávněného prostředku, leč by šlo o rozhodnutí o nákladech sporu o příslušnost (§ 261 c. ř. s.). O takovýto případ však zde nejde, neboť v tomto sporu soud z moci úřední shledal svou nepřislušnost a proto bylo jeho povinností, postupovati dle §u 43 j. n., dle něhož soud dovolaný, pokládá-li se býti nepřislušným pro nepřislušnost, ani dohodou stran nezhojitelnou má žalobu prostě odmítnouti. Návrh žalobcův na postoupení spisu okresnímu soudu v I. byl zde tedy naprosto nepřípustným a, když mu bylo prvním soudem vyhověno, jest rekurs proti tomu podaný nejen přípustným, ale i odůvodněným.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu žalobce.

D ů v o d y:

Pokud dovolací stěžovatel napadá usnesení rekursního soudu z té příčiny, že usnesení první stolice, jímž bylo prohlášeno, že budou spisy po právní moci usnesení odstoupeny okresnímu soudu v I., bylo zrušeno, nelze jeho názoru sdílet. Přehlížíť úplně, že z toho, že dle novelizovaného §u 261 c. ř. s. byl rekurs do usnesení, jímž bylo námitce nepřislušnosti žalovaného vyhověno a usneseno, žalobu žalující stranou jmenovanému soudu odstoupiti, omezen výlučně na náklady tohoto